

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Postin jakeluongelmien vaikutuksesta työttömyysturvaan

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Anna Kontulan /vas näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 310/2019 vp:

Miten ministeriö suunnittelee estävänsä perusteettomien sanktioiden lisääntymisen postinjakelun pysähtyessä ja

onko ministeriöllä suunnitelmia työnhakijoiden oikeusturvan vahvistamiseksi laajemmin?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Postin työntekijöiden lakko vaikuttaa kirjepostiin, jota ei jaeta lainkaan tai jota jaetaan satunnaisesti. Lakko vaikuttaa myös TE-toimistoihin, jotka lähettävät työnhakijoille kutsuja muun muassa työnhakijan haastatteluihin. Lisäksi työnhakijoille lähetetään työtarjouksia ja koulutustarjouksia eli ilmoituksia avoinna olevista työpaikoista ja haettavissa olevasta työvoimakoulutuksesta.

Työnhakijalle lähetetyt kutsut, työtarjoukset ja koulutustarjoukset ovat nähtävissä myös TE-toimiston verkkopalvelussa. Tietojen katselu edellyttää tunnistautumista esimerkiksi pankkitunnuksilla. TE-hallinto on ohjannut työnhakijoita verkkoasiointiin postin työntekijöiden lakon aikana. Kaikilla ei kuitenkaan ole mahdollisuutta verkkopalveluiden käyttöön.

Postin työntekijöiden lakon aikana lähtökohtana on työ- ja elinkeinoministeriön näkemyksen mukaan oltava, ettei työnhakija ole saanut TE-toimiston hänelle lähettämää kirjettä. Tästä syystä työnhakijoita ei kutsuta TE-toimistoon työnhakijan haastatteluun työnhaun päättymisen uhalla, ellei hakijaa ole tavoitettu.

Työ- ja elinkeinoministeriön arvion mukaan suurin Postin työntekijöiden lakon TE-toimistoille aiheuttama haaste koskee työtarjouksia. Esimerkiksi vuosi sitten, marraskuussa 2018, työtarjouksia tehtiin lähes 23 000, joulukuussa 2018 yli 13 000 ja tammikuussa 2019 lähes 25 000.

Työnhakija saa kirjeitse toimitettavan työtarjouksen yhteydessä ohjeet ilmoittaa TE-toimistolle siitä, onko hän hakenut kyseessä olevaa työpaikkaa. Ilmoitus tehdään käytännössä joko verkkopalvelussa tai soittamalla TE-toimiston puhelinpalveluun. Jos työnhakija laiminlyö ilmoittaa työn hakemisesta, TE-toimiston tietojärjestelmä lähettää hänelle automaattisesti asiaa koskevan selvityspyynnön. Lisäksi työttömyysetuuden maksajalle ilmoitetaan siitä, että TE-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 310/2019 vp

toimisto selvittää asiaa. Työttömyysetuuden maksaja voi keskeyttää etuuden maksatuksen asian selvittämisen ajaksi.

TE-hallinto on keskeyttänyt työtarjousten tuloksen automaattisen seurannan Postin työntekijöiden lakon takia. Tällä ehkäistään selvityspyynnön tekeminen ja työttömyysetuuden maksamisen keskeytyminen niissä tilanteissa, joissa työnhakija ei ole saanut työtarjousta tiedokseen. Käytännössä seurannan keskeyttäminen tarkoittaa samalla sitä, että työnhakijoille ei aseteta työttömyysturvaseuraamuksia tarjotun työn hakematta jättämisestä, jos tarjous on tehty postitse eikä ole näyttöä siitä, että työnhakija on saanut tiedon tarjouksesta.

Vaikka tarjousten tuloksen automaattinen seuranta keskeytetään, työnhakijoilla säilyy velvollisuus työttömyysetuuden menettämisen uhalla hakea heille tarjottua työtä. Käytännössä tämä tarkoittaa Postin työntekijöiden lakon aikana niiden työpaikkojen hakemista, joita TE-toimisto on tarjonnut esimerkiksi työnhakijan haastattelun yhteydessä tai puhelimitse.

Hallitus on päättänyt uudistaa työttömyysturvaa ja työttömien palveluita tukemaan työttömyysjaksojen lyhentymistä, lyhytaikaisen työn vastaanottamista sekä työnhakuun kannustamista. Osana tätä kokonaisuutta työttömyysturvan seuraamusjärjestelmää uudistetaan ja kohtuullistetaan. Työttömälle tarjottavat palvelut ja työttömyysetuuden jatkumisen edellytyksenä oleva työnhakuvelvoite tulevat perustumaan yksilölliseen työllistymissuunnitelmaan.

Edellä mainittujen muutosten valmistelun yhteydessä arvioidaan myös sitä, miten työnhakija saa tiedon siitä, mitä häneltä odotetaan ja kuinka hänen tulee toimia työttömyysetuutta saadakseen. Hallituksen tavoitteena on antaa asiaa koskeva hallituksen esitys eduskunnalle syksyllä 2020 ja muutosten on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2021 alussa.

Helsingissä 27.11.2019

Työministeri Timo Harakka